

Presentació

Mai com ara s'havia parlat tant de paisatge a casa nostra. Hi ha diverses raons que ho expliquen: la consciència ambiental dels últims anys, que ha beneficiat indirectament el paisatge, fins ara una dimensió força allunyada de l'ordenació del territori i de la gestió ambiental; una major sensibilitat per part de determinats grups socials capaços de crear opinió; la promulgació, per part del Consell d'Europa, del Conveni europeu del paisatge; l'aprovació, per part del Parlament de Catalunya, de la primera llei autènticament de paisatge de l'Estat espanyol, ara fa tres anys (la Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge, de juny de 2005), i també el paper rellevant que el paisatge té i ha tingut en la formació, la consolidació i el manteniment d'identitats territorials.

La *Revista de Girona* vol afegir-se a aquesta revifalla de l'interès per tot allò que tingui a veure amb el paisatge a través del present dossier. L'inicien Joan Nogué i Pere Sala, director i coordinador tècnic respectivament de l'Observatori del Paisatge de Catalunya, amb un article en què ens presenten els principals marcs normatius que despleguen les eines i els instruments per a la conservació, ordenació i gestió dels paisatges. Una d'aquestes eines, els catàlegs de paisatge, i en concret el que es refereix a les comarques gironines, és la que ens presenta Pere Sala en el segon article d'aquest dossier. Aquest Catàleg o, el que és el mateix, «mapa dels paisatges de les comarques gironines», està format per 24 conjunts paisatgístics, dels quals se n'han seleccionat set dels més emblemàtics a fi i efecte d'explicar-ne els trets principals. L'equip encarregat de fer-ho l'encapçala Josep Pintó, coordinador del treball realitzat per un equip de geògrafs i ambientòlegs vinculats a la Secció de Geografia de la Universitat de Girona. Dels mateixos autors és l'article dedicat als paisatges d'atenció especial.

Un altre dels instruments que es desprenen del desplegament de la Llei de protecció, gestió i ordenació del paisatge són les cartes de paisatge. La Carta de paisatge de la vall de Camprodon ha estat la primera –i fins ara única– carta de paisatge realitzada a les comarques de muntanya de Catalunya. Ens expliquen com s'ha realitzat i els compromisos acordats tres dels seus autors: Josep Maria Mallarach, Albert Albertí i Santi Llagostera. Finalment, tanca aquest dossier una proposta de materials didàctics, adreçats als estudiants d'educació secundària, als educadors en el lleure i, en general, a totes les persones interessades en el tema. L'article ha estat elaborat per Roser Batllori i Joan M. Serra, dos geògrafs amb una dilatada experiència en el món de l'educació.

Amb aquest dossier esperem poder apropar als lectors de la *Revista de Girona* els paisatges de les terres gironines, a la seva gran multiplicitat i diversitat de valors, a les seves identitats diferenciades, però també als seus riscos i a les seves amenaces.

Anna Ribas, geògrafa de la Universitat de Girona.